

MAVİLERİ VE ÇAĞRIŞTIRDIĞI
SAKİNLİĞİ UNUTUN!

×

Alev Ebüziyya

Çanakları her zamankinden daha canlı,
daha enerjik ve baştan çıkarıcı.

Bu yolculuk nasıl başladı? Seramiğin hayatınıza girişi, eğitim almaya karar vermeniz...

İnsanlar seçim yapmaya ayıklayarak başlıyor; benim için de önemli olan ne yapmak istediğim değil, ne yapmak istemediğimdi. "Ne yapmak istemediğini bilmek" başlangıç için çok iyi bir adım. Ben çok genç yaşta avukat, doktor ya da mühendis olmayacağıma karar vermiştim. Her zaman güzel sanatlarla ilgi duydum. Aslında İlhan Koman'ın öğrencisi olup, heykeltıraş olmak istiyordum; Güzel Sanatlar Akademisi'ne de bunun için girmiştim; fakat İlhan Hoca gelmeyince akademiden ayrılarak seramikle ilgilenmeye başladım.

Almanya'da bir fabrikada iki yıl boyunca çalıştığınız bir dönem var. Nasıl geçiyor o dönem?

Evet, fabrikada işçi olarak çalışıyordum. Hayatımın en önemli deneyimlerinden biriydi; işçilerle aynı çalışma düzenini paylaşmak mükemmeldi. Kaldı ki ben kendimi her daim işçi dünyasına yakın hisseden biriyimdir; kendimi "ağır işçi" olarak da tanımlarım. Fakat bu deneyim çok öğreticiydi.

Biraz da aileden uzakta olmayı, yıllarca ülkeden ayrı kalmayı konuşalım. Çünkü neredeyse çocukluğunuzdan beri farklı ülkelerde yaşıyor ve çalışıyorsunuz. Nasıl etkiledi bu "uzaklık" sizi?

Hiç kolay olmadı. Hep bir mesuliyet hissettim: "Madem İngiltere'ye okumaya gönderildim, başarılı olayım," diye düşündüm örneğin.

Peki ya özlemin beraberinde getirdiği hüznü? İşlerinize yansıyan o dönemin izleri mi?

Hüznün benim en önemli kaynaklarımdan biri.

Hayatınızın bir dönüm noktası var mı? En önemlisi 1963 başında Danimarka'ya göçünüzü anlatın.

Ki o dönem İskandinav tasarımın zirve yaptığı dönemler...

Ben de onun için gitmiştim. Danimarka önemli bir merkez haline gelmişti ve ben de o sadeliği çok seviyordum. Fakat

sadelik sadece Danimarka'ya özgü bir şey değil; nitelik Danimarka'da bir isim edindikten sonra benim için "çok İskandinav" davrandığım söylendi; fakat bu doğru değil çünkü ben o sadeliği, Mezopotamya sadeliğini, gücünü sevdiğim için sevmiştim.

Peki "Türk tasarımcı" ya da "İskandinav etkisi" gibi yaklaşımları nasıl değerlendiriyorsunuz? Bu tip kültürel kodlamalar sizin için ne ifade ediyor?

Aslına bakarsanız "tasarımdan" bıkmış bir haldeyim. Tasarım benim için üretime alınmak için yapılan bir iştir; çoğaltılması gereken bir iştir. Dolayısıyla benim yaptığım işe tasarım denmesini hiç anlayamıyorum. Ama en azından biz seramikçiler, tasarım olsun olmasın, "hanım sayfalarından" çıkıp tasarım sayfalarına girebildik. Bu da küçük bir adım sayılır.

Evet, daha önceki açıklamalarınızda "Ben tasarımcı değilim, hatta anti-tasarımcıyım," da demişsiniz...

Benim yaptığım tek parça işlerin tasarımıyla karıştırılmasından çok rahatsızım. Bunlar iki apayrı dünyadır. Ben tasarım yapıyorsam atölyedeki yalnızlıktan çıkmak için yaparım; bol miktarda üretilip, herkese ulaşabilmesi için yaparım. Fakat benim işlerimin tasarımıyla alakası yok. Ben tasarımcı değilim, seramikçiyim.

Özellikle tek renk etrafında toplanan sergileriniz bana o dönemki ruh halinizden bir ipucu gibi geliyor. Bir sergiye hazırlanmaya ya da bir eser üzerinde çalışmaya nasıl başlıyorsunuz? Bir renk mi yoksa form mu daha belirleyici oluyor?

İnsanın neyi nasıl yaptığı bir birikim sonucu; hiçbir şey gökten zembille inmiyor, her şey katmanlardan oluşuyor. Hep sorarlar: "İlham kaynağınız nedir?" Sevdiğim, sevmediğim her şey üst üste geliyor ve belli bir noktadan sonra o birikime farklı bir gözle bakmaya başlıyorsunuz. Edindiğiniz her şey filtrelerden geçiyor, ayıklamaya başlıyorsunuz. Elinizde kalan şeyi çoğaltabiliyorsanız, fena değil. Benim işlerimde mükemmelliği

“**Danimarka'da bir isim edindikten sonra benim için İskandinav dendi; fakat bu doğru değil çünkü ben o sadeliği, Mezopotamya sadeliğini, gücünü sevdiğim için sevmiştim.**”

aradığım söylenir; ben deli miyim? Ben mükemmellik değil, titreşim arıyorum. İyi olsun, sağlam olsun ve anlamı olsun istiyorum. Bir ötesine geçmek, daha önce yaptığımdan küçücük de olsa daha iyisini yapmak beni mutlu ediyor.

Peki çanaklara dokunduğumuzda çıkan o muazzam ses... Çanakların sesle olan ilişkisini kurgulamak için herhangi bir çalışma yapıyor musunuz?

Garth Clark'ın bir sözü vardır: "İyi çanak iyi ses çıkarır". Bunlar yüksek ısıda pişen çanaklar olduğu için toprak neredeyse taşlaşıyor ve böyle bir ses çıkabiliyor. Alçak pişen seramiklerde bu ses çıkmaz.

Bu sesin meraklısı için ayrı bir bağ unsuru olabileceğini bile düşünüyorum. Çanaklarla bu şekilde bir bağ kurmak, onlarla farklı bir dünya yaratmak isteyenler olabilir... Seramiklere şemsiyesini vuran bile oluyor (gülüyor). Ama tabii ki benim işim yapabildiğim en iyisini yapmak; sesi, görüntüsü, bıraktığı his... O hisse ben karışmam, onu benim işim anlatır; benim tüm anlatamadıklarımı işlerim anlatır...

Peki daha anlatmak istediğiniz neler var?

Ooo! Tabii ki çok şey var; dünya değişiyor bizler değişiyoruz; görüşlerimiz değişiyor...

Yeni işleriniz 12 Ocak'a kadar Galeri Nev İstanbul'da sergilenecek. Nasıl geçti hazırlık dönemi? Sergiye gelenleri neler bekliyor?

İzleyicinin ne beklediğini düşünerek çalışmıyorum; yaptığımı daha iyi yapabilmek için çalışıyorum. Bir galeriyle anlaştıktan sonra sergiye hazırlanmak en az iki yıl sürüyor.

Bu sergiyi yapmaya ise Haldun (Dostoğlu) ile üç yıl önce karar vermiştik. Başta kafamda ne renge ne de sırna dair bir fikir yoktu; zamanla gelişti: "Alev, alev yanan, enerjisi yüksek bir sergi" olsun istiyordum. O dönemde kırmızı sır denemeleri yapıyordum ki bir yandan da sarılarla çalışıyordum; ikisi bir arada nasıl olur diye açıkçası biraz şüphelerim

vardı. Ama sonunda ikisi birbirini çok iyi destekledi. İşlere baka baka gelişti sergi süreci.

Röportaj için Galeri Nev İstanbul'a gelirken acaba yine o dingin mavilerle mi buluşacağız diye düşünüyorum; fakat karşımda çok daha enerjik, hatta belli bir heyecanın temsilcisi olduğunu düşündüğüm işler çıktı... Mavilerim o kadar çok beğenildi ki; artık yapmıyorum. Çünkü "mavi yapan Alev" olmak istemiyorum. Belki bir gün yine yaparım, bilmiyorum. Ama benim derdim "beğenileni" yapmak değil. Derdim iyi bir şey yapmak, yapabildiğim kadar...

Türkiye'de seramikçiliğin gelişimi hakkında ne düşünüyorsunuz?

Bana en çok sorulan sorulardan biri "Türk seramiğinin dünyada bir yeri olup olmadığı". Bence Türk seramiğinin dünyada belli bir yeri yok; iki üç isim dışında: Elif Uras mesela, çok beğendiğim bir sanatçıdır. Türk seramiği, karolajların dışında belli bir yer edinmemiştir.

Bunu duymak çoğu çevreyi rahatsız ediyordur...

Ben hoşla gitmek için çalışmıyorum, para kazanmak için de çalışmıyorum; özgürlüğümün tadını çıkarmak için çalışıyorum, dürüst ve doğru bir iş yapmak için çalışıyorum.

Midnight

SHOP ONLINE

midnight.com.tr